

G CONSELLERIA
O EDUCACIÓ, UNIVERSITAT
I I RECERCA
B DIRECCIÓ GENERAL
/ PRIMERA INFÀNCIA, INNOVACIÓ
I COMUNITAT EDUCATIVA

Instruccions per al desenvolupament de programes de formació en els centres i intercentres per al foment de la normalització lingüística i la dinamització cultural de la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, assessorats pels centres de professorat, per al curs 2020-2021

Normativa de referència

1. La Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, modificada per la Llei orgànica 8/2013, de 9 de desembre, per a la millora de la qualitat educativa, estableix a l'article 102 que la formació permanent constitueix un dret i una obligació del professorat.
2. El Decret 41/2016, de 15 de juliol, pel qual es regula la formació permanent del professorat de l'ensenyament no universitari de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears estableix a l'article 5.d) que és un objectiu de la formació permanent del professorat apropar la formació als centres docents, comptant amb diferents nivells de planificació i gestió, i reforçar la formació pràctica, per facilitar iniciatives i acords pedagògics entre els equips docents d'un mateix centre. Així mateix, l'article 11 estableix que els centres de professorat han de promoure el desenvolupament professional del professorat per mitjà de la dinamització de la seva formació permanent contextualitzada en la pràctica professional. També, l'article 5.c) determina, com un altre objectiu, impulsar la creació de xarxes de centres i personal docent per mitjà del treball col·laboratiu per intercanviar experiències i difondre les bones pràctiques educatives.
3. El mateix Decret 41/2016 estableix a l'article 8.b) com a modalitat formativa els programes de formació en els centres educatius adreçats als equips educatius dels centres que constitueixin una eina de suport al projecte educatiu del centre en el marc de processos d'innovació educativa i, a l'article 8.c), estableix la modalitat de programes de formació intercentres dirigits al professorat de diferents centres educatius o xarxes de centres que comparteixen projectes d'innovació similars o els volen implantar.
4. L'Ordre del conseller d'Educació i Universitat de dia 11 de març de 2016 per la qual es regulen l'organització i el règim de funcionament de la xarxa de centres de professorat de les Illes Balears estableix a l'article 1 que els centres de professorat han de donar resposta a les noves necessitats del sistema educatiu, especialment, dels equips pedagògics dels centres educatius en relació amb la formació permanent del professorat, promovent-la especialment en els centres educatius.

5. El Pla Quadriennal de Formació Permanent del Professorat 2020-2024 estableix la modalitat de formació dels centres, en els centres i intercentres, com a prioritària. La formació en els centres (FeC) constitueix una eina de suport al procés de millora del centre lligat al seu projecte educatiu. El programa de formació és una eina flexible, a partir de la demanda dels mateixos centres educatius. Aquests programes seran convocats per la Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa i seran coordinats pels centres de professorat.
6. La Formació intercentres (FiC) és una modalitat dirigida a docents de diferents centres educatius que comparteixen necessitats de formació, volen implantar projectes similars o aprendre uns dels altres mitjançant una formació conjunta. Aquests programes seran convocats per la Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa i seran coordinats pels centres de professorat com a formació d'àmbit illa.
7. El Pla Quadriennal de Formació Permanent del Professorat 2020-2024 conté, com una de les seves línies estratègiques, la formació per a la millora dels processos d'aprenentatge de llengües, des de l'actualització pedagògica i didàctica, amb metodologies que vinculin l'aprenentatge amb les situacions de la vida quotidiana, a partir dels projectes lingüístics de cada centre.
8. El Decret 21/2019, de 2 d'agost, de la presidenta de les Illes Balears, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, estableix a l'article 6.d que la Direcció General de Primera Infància, Innovació i Comunitat Educativa és competent en matèria de formació permanent del professorat.

Primer

Objecte i àmbit d'aplicació

Aquestes instruccions concreten els aspectes necessaris per al desenvolupament de programes de formació en els centres (FeC) o intercentres (FiC) per al foment de la normalització lingüística i la dinamització cultural de la llengua catalana, en l'àmbit de les Illes Balears, per al curs 2020-2021.

Segon

Centres participants

1. Poden participar en aquesta convocatòria tots els centres docents sostinguts amb fons públics que imparteixen ensenyaments no universitaris regulats per la Llei orgànica 2/2006, de 3 de maig, d'educació, en l'àmbit de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears.
2. La participació del centre en aquest programa formatiu l'ha d'aprovar el claustre del professorat.

3. Cada centre pot presentar una única sol·licitud en aquest programa.

Tercer

Modalitats de formació

- a) Formació en el centre (FeC): requereix la participació d'almenys 15 membres del claustre del professorat. En el cas dels centres de menys de 20 membres de claustre, es requereix un mínim de 12 participants (en casos excepcionals, prèvia consulta al Servei de Normalització Lingüística i Formació i amb el seu vistiplau, aquests darrers FeC podran tenir un nombre de participants inferior a 12, sempre que s'arribi al 70 % dels membres del claustre).
- b) Formació intercentres (FiC): requereix la participació d'un mínim de 15 persones dels claustres de dos o més centres educatius.

Quart

Objectiu del programa de formació

1. L'objectiu és la formació del professorat del centre per al disseny, la posada en pràctica i l'avaluació d'actuacions que repercutixin en la millora dels processos d'ensenyament i aprenentatge en català i en el foment de l'ús del català com a llengua vehicular dins i fora de l'aula i com a element clau de cohesió social. Aquestes actuacions han d'estar basades en metodologies que vinculin l'aprenentatge a les situacions de la vida quotidiana i a la cultura pròpia de les Illes Balears. A més, s'han de dissenyar a partir de la reflexió sobre la situació sociolingüística de la llengua catalana i del projecte lingüístic de cada centre.
2. El programa de formació ha de concordar amb el Pla Quadriennal de Formació Permanent del Professorat vigent i ha de referir-se a algun dels aspectes següents:
 - a) La millora de les actituds del professorat en relació amb l'ús de la llengua catalana en totes les relacions interpersonals dins l'àmbit escolar.
 - b) El reforç de la competència comunicativa del professorat, especialment l'oral, per millorar els processos d'ensenyament i aprenentatge en català.
 - c) El disseny, execució, seguiment i avaluació dels projectes lingüístics dels centres en el marc de la normativa vigent.
 - d) L'anàlisi sociolingüística dels centres amb la finalitat de contextualitzar els projectes lingüístics i avaluar amb eficàcia la competència comunicativa.
 - e) La promoció d'activitats escolars, complementàries i extraescolars en llengua catalana.
 - f) L'impuls de metodologies motivadores, participatives i actives d'aprenentatge que tinguin el català com a llengua vehicular.
 - g) L'intercanvi d'experiències i recursos entre distints centres educatius que implementin programes de formació i innovació en centres per al foment de la llengua catalana.
 - h) El desenvolupament de programes d'acolliment lingüístic destinats a l'alumnat nouvingut per facilitar-li la incorporació al sistema educatiu de les Illes Balears.
 - i) La creació de recursos per acollir i atendre en català l'alumnat d'origen immigrant i d'incorporació tardana en totes les àrees.

- j) L'organització d'activitats de coneixement de la cultura pròpia de les Illes Balears i activitats lúdiques vehiculades a través del català.

Cinquè

Destinatari de la formació

1. A més del professorat participant (en el nombre determinat a l'article tercer), d'acord amb les línies de treball proposades, poden participar en totes o en una part de les activitats formatives altres membres no docents de la comunitat educativa (com el personal d'administració i serveis, el personal de suport, auxiliars tècnics educatius o les famílies), quan la seva incorporació en el desenvolupament de les activitats es consideri convenient.
2. També poden ser admesos docents que no formin part del claustre del professorat del centre (fins a un 10 % del total de participants en l'activitat formativa) si el centre ho considera convenient, sempre que poder dur a terme la transferència estigui garantit.
3. El nombre de persones incloses al programa que no formin part del claustre del professorat no es pot computar per determinar els mínims requerits de participació que s'estableixen a l'article tercer d'aquestes instruccions.

Sisè

Coordinació del programa de formació

Per a cada programa de formació s'ha de designar una persona coordinadora que formi part del claustre del professorat del centre i que participi a la formació. Aquesta persona ha d'assumir les funcions següents:

- a) Coordinar l'elaboració del programa de formació.
- b) Vetllar pel compliment dels acords adoptats amb el centre de professorat per a la implementació del programa de formació.
- c) Convocar les sessions de formació.
- d) Organitzar i coordinar el treball, en col·laboració amb la persona assessora de formació del centre de professorat designada a l'efecte.
- e) Assistir a les reunions relacionades amb la formació que convoqui el centre de professorat.
- f) Encarregar-se de les signatures d'assistència a les activitats formatives.
- g) Fer difusió dels aspectes més importants de la formació a la comunitat educativa.
- h) Elaborar i lliurar la memòria final del programa formatiu.

Setè

Durada

Els programes de formació en el centre (FeC) i intercentres (FiC) tenen una durada mínima de 20 hores i màxima de 40 hores. En casos excepcionals, prèvia consulta al Servei de Normalització Lingüística i Formació i amb el seu vistiplau, els programes de formació en el centre (FeC) podran tenir una durada inferior.

Vuitè

Tipus d'activitats formatives

1. Aquesta formació s'ha de basar en processos de reflexió-acció en equip, amb el suport d'experts en el tema que es treballa si es considera adient, i en l'assessorament dels centres de professorat. Ha de fomentar, també, l'aprenentatge entre iguals i el treball cooperatiu.
2. Les ponències externes, si es contemplen, no poden superar el 30 % de la durada total del programa de formació.
3. Una part d'aquestes activitats es pot dur a terme en un entorn virtual si així ho preveu el programa presentat i, especialment, si les circumstàncies especials del curs 2020-2021 així ho aconsellen.
4. El programa de formació ha de dedicar com a mínim el 30 % de la durada total a la reflexió sobre la transferència a la pràctica educativa a l'aula o a l'organització del centre.
5. El programa de formació ha d'incloure activitats per avaluar la formació i l'impacte de la transferència, les quals s'han de recollir en la memòria final. Aquestes activitats han de representar, almenys, un 10 % de la durada total del programa.

Novè

Presentació del document "Sol·licitud i programa de formació"

1. Els centres de professorat han de posar a disposició dels centres, al seu web, el document unificat "Sol·licitud i programa de formació" per tal que els centres educatius els facin arribar les seves demandes.
2. El document "Sol·licitud i programa de formació" s'ha de presentar al centre de professorat de referència per correu electrònic. En el cas dels programes intercentres, si hi participen centres adscrits a distints centres de professorat, s'ha de presentar al centre de professorat de referència del centre al qual pertany la persona coordinadora del programa.
3. El document ha de comptar amb l'aprovació de tots els claustres participants i s'ha d'informar al consell escolar.

Desè

Terminis

El termini per presentar la sol·licitud i el programa formatiu comença l'1 de maig i acaba el 30 de juny de 2020.

Onzè

Aprovació del programa de formació

1. Els equips pedagògics dels centres de professorat han d'aprovar el programa a partir d'un diàleg que s'ha d'obrir entre els centres sol·licitants i els centres de professorat en relació amb la qualitat del programa presentat, l'adequació a les línies estratègiques del Pla Quadriennal i la disponibilitat de recursos econòmics i humans del centre de professorat. Aquesta fase del procés ha de finalitzar abans del 30 de setembre de cada curs escolar.
2. Per aprovar el programa s'han de tenir en compte els criteris següents:
 - a) La viabilitat del programa formatiu per produir millores als centres en relació amb el foment i ús de la llengua catalana.
 - b) La coherència pedagògica del programa i la seva relació amb l'itinerari formatiu del centre.
 - c) La relació amb les necessitats de la pràctica educativa i amb el projecte lingüístic del centre.
 - d) La implicació d'una part representativa del professorat del centre, segons el que indica l'article tercer.
 - e) El compromís de participació i implicació dels equips directius.
 - f) L'adequació a la línia estratègica número cinc de competències lingüístiques del Pla Quadriennal 2020-2024.
3. Els centres educatius participants s'han de comprometre a desenvolupar l'activitat d'acord amb els compromisos adquirits amb el centre de professorat per a la implementació del programa i s'han de responsabilitzar que les sessions de treball tinguin una durada d'almenys dues hores en el tram de formació de ponència externa i d'almenys noranta minuts en els altres trams formatius del programa. Així mateix, han d'aportar les dades que el centre de professorat determini per gestionar les activitats del programa i facilitar la posada en pràctica a les aules i als centres dels treballs generats per la formació.
4. Els centres de professorat han de publicar a la seva web la resolució amb la relació dels programes aprovats i denegats abans de dia 15 d'octubre de cada curs escolar.

Dotzè

Assessorament del centre de professorat

El centre de professorat ha d'assignar, per a cada programa, una persona assessora de formació, que ha d'assumir les funcions establertes en la normativa vigent i, especialment:

- a) Assessorar en el disseny, el desenvolupament i l'avaluació del programa formatiu.
- b) Gestionar l'expedient econòmic i administratiu del programa formatiu, que depèn del CEP.
- c) Programar i gestionar les ponències externes, si escau.
- d) Organitzar i coordinar la formació, en col·laboració amb la persona coordinadora del programa formatiu.
- e) Avaluar, conjuntament amb la persona coordinadora, les activitats dutes a terme i els participants de la formació.

GOIB

f) Gestionar els certificats pertinents per al reconeixement de la formació.

Tretzè

Finalització del programa de formació

1. Una vegada finalitzat el desenvolupament del programa formatiu, la persona coordinadora ha de presentar al centre de professorat la memòria final. Els centres de professorat han de posar a disposició dels centres, a la seva web, el model de memòria.
2. La documentació s'ha de presentar en el termini d'un mes comptador des de la data de la darrera sessió de feina.

Catorzè

Certificació i inscripció en el registre de formació

1. El centre de professorat fa, d'ofici, el certificat i la inscripció en el registre de formació de cada programa formatiu.
2. Només tenen dret a certificació d'hores de formació permanent aquelles persones avaluades com a aptes.
3. A la persona coordinadora del programa de formació se li ha de certificar un 25 % més d'hores que el total d'hores del programa de formació.

Palma, 27 d'abril de 2020

La directora general de Primera Infància,
Innovació i Comunitat Educativa

Amanda Fernández Rubí

Annex

Primer Dinamitzador lingüístic en llengua catalana

Els centres públics dependents de la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca que desenvolupin un programa formatiu de normalització lingüística podran comptar, segons la disponibilitat pressupostària, amb la figura d'un dinamitzador lingüístic per dur a terme activitats de desenvolupament de la competència lingüística en llengua catalana (especialment oral) de l'alumnat.

Segon Objectius de la intervenció del dinamitzador lingüístic en llengua catalana

- a) Treballar aspectes actitudinals per millorar la percepció de l'alumnat sobre la llengua catalana (augmentar l'autoestima lingüística dels catalanoparlants, i alhora fer atractiva la llengua entre els alumnes de nova incorporació a la comunitat lingüística).
- b) Reforçar la competència oral de l'alumnat.
- c) Donar a conèixer i promoure aspectes propis de la cultura de les Illes Balears (festes tradicionals, costums, jocs populars...).
- d) Difondre entre l'alumnat elements i recursos en llengua catalana adequats a la seva etapa (educatius, esportius, lúdics, etc.).

Tercer Compromisos respecte de la figura del dinamitzador lingüístic en llengua catalana

1. La Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca, mitjançant el Servei de Normalització Lingüística i Formació, es compromet a fer una aportació econòmica amb un límit total de 170.000 euros, repartits entre un màxim de 68 centres públics seleccionats per tenir el recurs del dinamitzador lingüístic. Aquestes aportacions s'han de fer a càrrec de la partida pressupostària 13601 421D04 22900 de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears de l'any 2020.
2. Els centres públics que rebin la dotació econòmica es comprometen a:
 - a) Lliurar a l'assessor del centre de professorat corresponent, una vegada consensuat el programa de formació durant la fase de negociació pertinent, el pla de treball del dinamitzador lingüístic.
 - b) Seleccionar la persona adequada per fer de dinamitzador lingüístic al centre, segons el perfil que s'adapti millor a les especificitats del programa que vol dur a terme.
 - c) Gestionar la dotació econòmica rebuda de la Conselleria d'Educació, Universitat i Recerca destinada a les despeses originades per la tasca del dinamitzador lingüístic en llengua catalana.

Quart

Comissió de Valoració per assignar el recurs del dinamitzador lingüístic en llengua catalana

1. En el cas que, per raons pressupostàries, no es pugui assignar la figura del dinamitzador lingüístic a tots els centres públics sol·licitants, es constituirà una Comissió de Valoració per seleccionar els centres que rebran la dotació econòmica pertinent. Aquesta Comissió estarà integrada pels membres següents:
 - a) La cap del Servei de Normalització Lingüística i Formació, o persona en qui delegui, que la presideix.
 - b) La cap del Servei d'Innovació Educativa, o persona en qui delegui.
 - c) Un inspector del Departament d'Inspecció Educativa, designat pel cap del Departament d'Inspecció Educativa.
 - d) Un director d'un dels centres de professorat.
 - e) Un assessor del Servei de Normalització Lingüística i Formació, que actuarà com a secretari.
2. La Comissió també podrà convocar a les sessions altres persones que, per raons tècniques, estiguin implicades en el programa.
3. Seran funcions de la Comissió:
 - a) Examinar les sol·licituds presentades i elaborar una llista amb els centres públics seleccionats per rebre la dotació econòmica per al dinamitzador lingüístic.
 - b) Requerir els sol·licitants perquè completin la documentació preceptiva o que rectifiquin les deficiències detectades en la sol·licitud.
 - c) Comprovar que els centres compleixen els requisits i les obligacions del programa.
 - d) Publicar a la pàgina web del Servei de Normalització Lingüística i Formació (<http://www.snlf.caib.es>) la llista provisional de centres seleccionats per rebre la dotació econòmica per al dinamitzador lingüístic.
 - e) Resoldre les al·legacions rebudes dins el període de temps establert i publicar la llista definitiva de centres seleccionats per rebre la dotació econòmica per al dinamitzador lingüístic a la web del Servei de Normalització Lingüística i Formació (<http://www.snlf.caib.es>).
4. Els centres interessats poden formular al·legacions a la llista provisional en un termini de tres dies naturals, comptadors a partir de la data de publicació de la llista.

Cinquè

Criteris de selecció dels centres públics per rebre la dotació econòmica per al dinamitzador lingüístic en llengua catalana

1. Si el nombre de centres públics supera el nombre de centres ofertats, la Comissió de Valoració haurà de seleccionar a quins centres assigna la dotació econòmica, segons els criteris següents:

GOIB

- 1r. Centres docents que no han disposat mai de dinamitzador lingüístic.
 - 2n. Centres docents que han disposat durant un curs de dinamitzador lingüístic.
 - 3r. Centres docents que han disposat durant dos cursos de dinamitzador lingüístic.
 - 4t. Centres docents que han disposat durant tres cursos de dinamitzador lingüístic.
 - 5è. Centres docents que han disposat durant quatre cursos de dinamitzador lingüístic.
2. En el cas que el nombre de centres públics encara superi el nombre ofertat es prioritzaran els centres segons els criteris següents:
- a) Les característiques del centre (zona urbana amb problemàtica social, zona costanera, zona rural, doble insularitat, etc.).
 - b) La justificació de la sol·licitud del programa de formació (origen, experiències prèvies, etc.).
 - c) El percentatge d'alumnes amb necessitats específiques de suport educatiu associades a la seva incorporació tardana al sistema educatiu (IT).